



Συνέντευξη στους:

Μαρίνα Τσικουρή και Αντώνη Καρατζά

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι δικηγορικοί σύλλογοι έχουν εγκλωβιστεί σε έναν συντηρητισμό και μια οπισθοδρόμηση που αναχαιτίζουν την εξέλιξη

Οι σαρωτικές αλλαγές του Ν 4055/2012 για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκειά της ήταν η αφορμή για τη συζήτηση με τον Νικόλα Κανελλόπουλο, Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Στα πολλά ερωτήματα που ανακύπτουν για την εφαρμογή του απαντά ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης ανέλαβε την πολιτική απόφαση, παρότι δεν ήταν μνημονιακή υποχρέωση, να κάνει άμεσες παρεμβάσεις σε όλες τις δικονομίες καθώς και στον οργανισμό των δικαστηρίων ύστερα από εξαντλητικό διάλογο με όλους τους παράγοντες της δικαιοσύνης με συνέπεια ό,τι αλλάζει να είναι απόλυτα ρεαλιστικό. Αναγνωρίζει τις δυσλειτουργίες και την κακή οργάνωση του υπουργείου και της ελληνικής δικαιοσύνης, υπερασπίζεται με πάθος τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν και αισθάνεται ευτυχής, γιατί από τη θέση αυτή μπόρεσε να συμβάλει ουσιαστικά στον καινοτόμο θεσμό της ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφων.

Who is Who

- **Γεννήθηκε** στην Αθήνα το 1960.
- **Σπούδασε** πολιτικές επιστήμες και νομικά στην Ελλάδα και τη Γαλλία.
- **Σύμβουλος** του ΔΣ του ΔΣΑ (1999-2010) και υποψήφιος πρόεδρος ΔΣΑ (2008).
- **Αντιπρόεδρος** του ΔΣ του Συνδέσμου Δικηγορικών Εταιριών και μέλος Διεθνών Νομικών Ενώσεων.
- **Πρόεδρος** του ΕΟΤ από το Δεκέμβριο του 2010 μέχρι τον Ιούλιο του 2011.

ΣΥΝ.: Αναλάβετε καθήκοντα Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης πριν 8 μήνες. Ποιες προσδοκίες είχατε για την οργάνωση της Ελληνικής Δικαιοσύνης, οι οποίες ενδεχομένως δεν επαληθεύτηκαν;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μου δίνετε την αφορμή να σας μεταφέρω μια πρόσφατη εμπειρία μου, που είναι ενδεικτική: επισκέφθηκα πριν λίγο καιρό τη Μεγάλη Βρετανία, όπου συνάντησα τον ομόλόγο μου, ο οποίος μου ανέφερε ότι διατελεί χρέη Μονίμου Γραμματέως (Permanent Secretary) του Υπουργείου Δικαιοσύνης εδώ και 4 χρόνια, ενώ η θητεία του είναι τουλάχιστον άλλα 6 χρόνια. Αντίστοιχα, τον ενημέρωσα ότι κατέχω τη θέση εδώ και 5 μήνες και πρόκειται να παραμείνω εκ των πραγμάτων, περίπου άλλους 4-5 μήνες. Δεν μπορώ βεβαίως να σας περιγράψω την έκπληξή του... Η αναντιστοιχία αυτή στα μεγέθη, τους χρόνους και τους προγραμματισμούς, καταδεικνύει πρωτίστως τη διαφορά δομών και συστημάτων στην οργάνωση της δικαιοσύνης και κατά συνέπεια στα προσδοκώμενα άμεσα και έμμεσα αποτελέσματα. Η αλήθεια είναι ότι όταν ανέλαβα χρέη Γενικού Γραμματέως, πίστευα ότι θα βρω μία οργανωμένη δομή στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και υπαλλήλους κατηχημένους και εξειδικευμένους στο αντικείμενό τους. Η προσδοκία αυτή δυστυχώς δεν επαληθεύτηκε τουλάχιστον στον απαιτούμενο και αναγκαίο βαθμό για την αντιμετώπιση της τρέχουσας συγκυρίας. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν έχει σύγχρονες δομές, ούτε σύγχρονη οργάνωση και είναι αλήθεια, ότι πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε τον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας του κράτους μέσα από τελείως διαφορετικές οπτικές. Ως εκ τούτου, την πρώτη και βασική σταθερά την οποία, προσπαθούμε να καθιερώσουμε και νομίζω ότι θα καταφέρουμε να αφήσουμε ως παρακαταθήκη, είναι η οργάνωση στατιστικής υπηρεσίας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν έχει κανένα στατιστικό στοιχείο που να αφορά στη δικαιοσύνη. Σκεφτείτε λοιπόν πόσες εκατοντάδες νόμοι έχουν περάσει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, πόσες προσπάθειες έχουν γίνει για να αλλάξουν κώδικες, νόμοι, διατάξεις κ.λπ., οι οποίες στηρίζονται προφανώς σε αποφάσεις υπουργών, γενικών γραμματέων με γνώμονα, όχι μετρήσιμα αποτιμητά μεγέθη σε επίπεδο αποτελεσματικότητας, αλλά μόνο στην όποια προσωπική εμπειρία. Εμείς, ήδη αυτή τη στιγμή δημιουργούμε μια σύγχρονη οργανωμένη στατιστική υπηρεσία και πρότυπες διαδικασίες συλλογής όλων των δεδομένων της δικαιοσύνης, έτσι ώστε να είμαστε σε θέση να αξιολογούμε στο μέλλον

τις διαδικασίες. Όλες οι λεπτομέρειες για την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων έχουν βεβαίως ολοκληρωθεί καθώς, το σχετικό προεδρικό διάταγμα έχει δημοσιευθεί, ενώ έχει επίσης εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση για την αποϋλοποίηση των ενσήμων.

ΣΥΝ.: Θέλετε να πείτε ότι μέσα στα δικαστήρια δεν γίνεται αξιολόγηση των δικαστών βάσει στατιστικών στοιχείων;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι βέβαια, γιατί τέτοια στοιχεία σήμερα δεν υπάρχουν.

ΣΥΝ.: Αυτό που μας λέτε καταδεικνύει τις αγκυλώσεις και τους παραλογισμούς του υπάρχοντος συστήματος και ακούγεται πολύ θετικό για το μέλλον. Πώς έχει δρομολογηθεί η δημιουργία στατιστικής υπηρεσίας;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατ' αρχάς συνεργαζόμαστε με την Task Force, την ομάδα του κ. Ράιχενμπαχ, η οποία όσον αφορά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης αποτελείται από δύο άτομα επικεφαλής, υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις Βρυξέλλες, που διαθέτουν μεγάλη υποστηρικτική ομάδα. Στόχος αυτής της ομάδας είναι, με τις δικές μας υποδείξεις, να μας επισημαίνουν βέλτιστες πρακτικές (best practices) από όλη την Ευρώπη. Ήδη λοιπόν έχουμε δημιουργήσει μία διεύθυνση στατιστικής εδώ στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, η οποία και θα πρέπει να στελεχωθεί. Αυτή η πρότυπη διαδικασία καταγραφής δεδομένων, την οποία θα δημιουργήσουμε μέσα από την εμπειρία που θα μας μεταφέρουν τα κράτη μέλη που ήδη την εφαρμόζουν επιτυχώς, θα διοχετευτεί και θα εφαρμοστεί σε όλα τα δικαστήρια και πλέον θα συλλέγουμε τα συγκεκριμένα ομοειδή, συγκρίσιμα και σημαντικά στατιστικά δεδομένα, που έχουμε ανάγκη για την αξιολόγηση, την αποτίμηση και τον προγραμματισμό.

ΣΥΝ.: Ποιο άλλο τρωτό σημείο της οργάνωσης της Ελληνικής Δικαιοσύνης επισημάνατε;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Την έλλειψη μηχανοργάνωσης. Νομίζω ότι η ελληνική δικαιοσύνη, με τη διαχρονική ευθύνη του Υπουργείου Δικαιοσύνης, είχε χάσει το τρένο της ηλεκτρονικής προοπτικής. Αντίθετα, μαζί με τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Μιλιτιάδη Παπαϊωάννου θέσαμε ως απόλυτη προτεραιότητα το e-justice και σήμερα είμαστε στην ευχάριστη θέση να αναγγείλουμε ότι, παρά την καθυστέρηση δεκαετιών, έχει ήδη ξεκινήσει πια η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων στο πρωτοδικείο της Αθήνας. Με τον πρόσφατο νόμο 4055/2012 δημιουργήσαμε επιπλέον το θεσμικό πλαίσιο, ώστε να είναι εφικτή η κατάθεση και της μήνυσης αλλά και των συνοδευτικών εγγράφων με pdf, των προτάσεων, σημειωμάτων, καθώς και των αιτήσεων για πιστοποιητικά, ενώ απομένει να ολοκληρώσουμε τις τεχνικές λεπτομέρειες και γι' αυτές

τις διαδικασίες. Όλες οι λεπτομέρειες για την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων έχουν βεβαίως ολοκληρωθεί καθώς, το σχετικό προεδρικό διάταγμα έχει δημοσιευθεί, ενώ έχει επίσης εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση για την αποϋλοποίηση των ενσήμων.

ΣΥΝ.: Πώς θα λειτουργεί στην πράξη η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφου;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο δικηγόρος που διαθέτει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή - ήδη, το Υπουργείο έχει δώσει τις πρώτες 500 προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές στο Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, οι οποίες έχουν αντιστοίχως διανεμηθεί - μπαίνει στο πεδίο, επιλέγει το είδος της αγωγής που θέλει να καταθέσει, λχ. Διαδικασία εργατικών διαφορών, τακτική διαδικασία, κ.ο.κ., και άμεσα εμφανίζονται οι αναλογούσες χρεώσεις, τα αντίστοιχα ένσημα, μεγαρόσημα υπέρ ταμείων, αξίας για παράδειγμα 15 ευρώ. Το σύστημα δίνει τη δυνατότητα να παραγγείλει ο δικηγόρος άμεσα και τα αναγκαία αντίγραφα, δεσμεύοντας άμεσα το σχετικό ποσό από τον τραπεζικό του λογαριασμό. Σημειωτέον ότι όλοι οι δικηγόροι της Αθήνας έχουμε τραπεζικούς λογαριασμούς, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΔΣΑ. Αφού γίνει λοιπόν η δέσμευση του ποσού, συνεχίζεται η διαδικασία κατάθεσης, λαμβάνει μοναδικό κωδικό η αγωγή και συσχετίζεται με την αντίστοιχη δέσμευση ποσού, χωρίς να χρειάζεται να κολλά κανείς ένσημα και να μαζεύει «ουρίτσες». Όταν λοιπόν ολοκληρωθεί η διαδικασία, ο δικηγόρος μπαίνει στο πρόγραμμα του πρωτοδικείου και επιλέγει δικάσιμο ανάμεσα στις πολλαπλές δυνατότητες. Να σημειώσω σε αυτό το σημείο, ότι όταν αυτό το περιγράψαμε στην Αυστρία, που έχει ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων εδώ και 20 χρόνια, οι συνάδελφοί μας εξεπλάγησαν, γιατί η δυνατότητα επιλογής δικασίμου ξεπερνούσε ακόμα και τη δική τους πολυετή εμπειρία αλλά και φαντασία. Χάσαμε λοιπόν πολλά πολύτιμα χρόνια, αργήσαμε να μπούμε στο τρένο της τεχνολογικής εξέλιξης, αλλά τουλάχιστον πλέον βρισκόμαστε σε βαγόνι πρώτης θέσης! Επιλέγει λοιπόν ο δικηγόρος δικάσιμο και on line την κατοχυρώνει, παραλαμβάνοντας μετά από λίγο το αποδεικτικό της κατάθεσης, το οποίο τυπώνει και δίνει στο δικαστικό επιμελητή. Όταν ολοκληρωθεί πλέον αυτή η διαδικασία, τότε η δέσμευση του ποσού για τα ένσημα και τα μεγαρόσημα γίνεται χρέωση για τον λογαριασμό του, με ταυτόχρονη πίστωση των λογαριασμών των διάφορων ταμείων. Έτσι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία με μία κίνηση από το γραφείο. Η διαδικασία αυτή αποτελεί εκτός όλων των

Άγνωστες πτυχές γνωστών μας ανθρώπων

άλλων και το πρώτο βήμα για την ηλεκτρονική δίκη, δηλαδή τη δίκη χωρίς έγγραφα (paperless court). Φανταστείτε έναν δικαστή που θα ανέβει στην έδρα για να δικάσει με το tablet pc του, ενώ αντίστοιχο εξοπλισμό θα έχουν οι συνήγοροι και ο εισαγγελέας. Και αυτό δεν είναι σενάριο επιστημονικής φαντασίας. Είναι η εξέλιξη της σημερινής δίκης, και μάλιστα όχι μακρινή εξέλιξη.

ΣΥΝ.: Δεδομένου ότι υπήρξατε επί χρόνια συνδικαλιστής, ποια είναι η εμπειρία σας βλέποντας τους συνδικαλιστές δικηγόρους από την πλευρά των κυβερνώντων, από την άλλη πλευρά του φεγγαριού;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δύσκολη η απάντηση στην ερώτησή σας. Ήμουν πράγματι συνδικαλιστής αλλά νομιζώ μιας «ειδικής» οραματικής μορφής συνδικαλισμού. Με λίγα λόγια, όσα μου δόθηκε η δυνατότητα να συνδιαμορφώσω την περίοδο αυτή, ήταν αυτά τα οποία πρόσβευα ανέκαθεν ως βασικές αναγκαιότητες για τη μετεξέλιξη του δικηγορικού επαγγέλματος. Η τύχη και η συγκυρία, μου έδωσαν τη δυνατότητα να θέσω τις βάσεις και να υλοποιήσω το όραμά μου για τη σύγχρονη δικηγορία. Αυτό που θα ανέμενα και θα ζητούσα από τους δικηγορικούς συλλόγους είναι να γίνουν πιο σύγχρονοι και πιο άμεσοι. Το έχουμε ανάγκη. Θεωρώ ότι έχουν εγκλωβιστεί σε ένα συντηρητισμό και σε μια οπισθοδρόμηση που αναχαιτίζει την εξέλιξη. Συνεργαζόμαστε βεβαίως με τους δικηγορικούς συλλόγους, αν και θα ήθελα να συνεργαζόμαστε πολύ περισσότερο. Θα επιθυμούσα όμως, σύμφωνα με τη δική μου λογική και νοοτροπία, να μετεξελιχθούν οι δικηγορικοί σύλλογοι σε σύγχρονα εργαλεία οργάνωσης του επαγγέλματος. Οφείλουν λοιπόν έγκαιρα να ανταποκριθούν και αυτοί επαρκώς σε αυτό το ρόλο.

ΣΥΝ.: Ποια είναι η εμπειρία από τη συνεργασία σας με την Τρόικα; Για τον περισσότερο κόσμο η Τρόικα είναι ένα άψυχο πράγμα, ένα σύννεφο...

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Για μένα είναι τελείως έμψυχο Μπορώ να πω ότι ξεκινήσαμε σαν πολιτική ηγεσία, από τον Ιούλιο, πάρα πολύ άσχημα με την Τρόικα, τους κ.κ. Τόμσεν, Μορς και την ομάδα των 7-8 ατόμων η οποία τους υποστηρίζει, όσον αφορά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, γιατί είχαν αναληφθεί υποχρεώσεις από την τρίτη επικαιροποίηση του μνημονίου, οι οποίες για εμάς δεν ήταν αποδεκτές. Θα έλεγα όμως, ότι στη συνέχεια, ειδικά στον τομέα της αναμόρφωσης της δικαιοσύνης ανσπύξαμε μια απόλυτα θετική συνεργασία, και το έργο μας έχει αναγνωριστεί. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης ανέλα-

βε την πολιτική απόφαση, παρότι δεν ήταν μνημονιακή υποχρέωση, να κάνει άμεσες παρεμβάσεις σε όλες τις δικονομίες, πολιτική, ποινική, διοικητική καθώς και στον οργανισμό των δικαστηρίων. Όλη αυτή η μεγάλη προσπάθεια, που ξεκίνησε το Σεπτέμβριο ουσιαστικά, κατέληξε σε χρόνο ρεκόρ, στο νέο νόμο 4055/2012 για τη «δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια της». Αυτό επαναλαμβάνω, παρόλο που δεν το πιστεύουν πολλοί συνάδελφοι, είναι καθαρά πολιτική ευθύνη και πρωτοβουλία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου. Και αυτό γιατί δεν είχαμε ανάγκη να έρθει καμία Τρόικα να μας πει αν είναι σωστό ή όχι απόφαση ασφαλιστικών μέτρων να βγαίνει μετά από ένα και ενάμισι χρόνο.

ΣΥΝ.: Ποια είναι τα καίρια σημεία στα οποία εστιάζει η Τρόικα όσον αφορά στα προβλήματα της Ελληνικής Δικαιοσύνης, ποιοι είναι οι στόχοι δηλαδή που έχει θέσει;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Στις φορολογικές υποθέσεις μας έχουν θέσει ένα συγκεκριμένο στόχο, σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να ολοκληρώσουμε τις εκκρεμείς υποθέσεις, οι οποίες στο τέλος Ιουλίου 2011 είχαν καταγραφεί στις 160.000 και μάλιστα με συγκεκριμένο πλάνο: 15% έπρεπε να έχουν εκδικαστεί μέχρι τον Δεκέμβριο του 2011, πράγμα το οποίο πετύχαμε, ενώ το νέο μας πλάνο είναι 50% μέχρι τέλος Ιουνίου του 2012 και συνεχίζεται μέχρι τον Ιούνιο του 2013. Με την ευκαιρία, θα πρέπει να ευχαριστήσουμε τους διοικητικούς δικαστές, γιατί νομιζώ ότι μετά τον προγραμματισμό του Υπουργείου και τις κατάλληλες οδηγίες της νέας Γενικής Επιτροπής των Διοικητικών Δικαστηρίων, κας Διακομανώλη, ανταποκρίθηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Επίσης το 2013, θα παρουσιάσει τα αποτελέσματά της, η νέα νομοπαρασκευαστική επιτροπή την οποία συστήσαμε για την πλήρη αναδιοργάνωση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, έργο το οποίο αποτελεί μνημονιακή μας υποχρέωση. Πρόκειται για μια νέα Πολιτική Δικονομία, και όχι για επιμέρους αλλαγές. Θα έχουμε μεγάλη βοήθεια από την ομάδα δράσης του κ. Ράινχεμπαχ, ο οποίος θα μας προτείνει εμπειρογνώμονες από Γερμανία, Γαλλία και ένα κράτος του νότου, Ισπανία ή Ιταλία, που θα συνεργαστούν με τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή προκειμένου να μας μεταφέρουν τις βέλτιστες πρακτικές από τις αντίστοιχες πολιτικές δικονομίες άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Άλλος στόχος που είναι πάρα πολύ σημαντικός γι' αυτούς, αλλά αν θέλετε αποτελεί και δική μας σημαντική πρωτοβουλία και προτεραιότητα, είναι η διαμεσολάβηση και η εν γένει εξέλιξη των εναλλακτικών θεσμών επίλυσης των διαφο-

ρών. Δεν είναι ότι το ζητάει η Τρόικα, αφού και εμείς θεωρούμε αναγκαία τη δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου για τη διαμεσολάβηση προκειμένου να πείσουμε όχι μόνο τους δικηγόρους αλλά και τους πολίτες ότι η συναινετική επίλυση των διαφορών είναι πολύ πιο θετική για όλες τις πλευρές.

ΣΥΝ.: Ωστόσο έχει σημειωθεί πολύ μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση όσων εξαγγέλθηκαν σχετικά με τη διαμεσολάβηση.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πράγματι, υπάρχει τεράστια καθυστέρηση. Αυτή τη στιγμή όμως είμαστε σε πολύ καλό δρόμο. Έχει συγκροτηθεί η επιτροπή διαμεσολάβησης και αναμένεται άμεσα να πιστοποιηθούν οι πρώτοι διαμεσολαβητές από την επιτροπή αυτή. Αναμένουμε τους δικηγορικούς συλλόγους, οι οποίοι ανέλαβαν τη θεσμική ευθύνη να συστήσουν κέντρα εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, που δυστυχώς δεν έχουν συσταθεί ακόμα, να ολοκληρώσουν τις σχετικές διαδικασίες. Άλλωστε έχουμε προετοιμάσει και ένα πρόγραμμα επικοινωνιακό, με χρήματα από το ΕΣΠΑ. Πιστεύουμε ότι όσο η κοινωνία αρχίσει να αναζητά θεσμούς εξώδικης επίλυσης διαφορών, τόσο και οι διαμεσολαβητές θα απαντούν στις ανάγκες της κοινωνίας. Σήμερα ακόμα, είναι ένα γράμμα νόμου κενό περιεχομένου. Εκτιμώ ότι στην Ελλάδα η διαμεσολάβηση θα έχει πολύ καλή εφαρμογή στις οικογενειακές διαφορές και στις εμπορικές απαιτήσεις. Έτσι όπως διαμορφώνεται πλέον και το πλαίσιο της λειτουργίας της δικαιοσύνης θα δίνονται κίνητρα για τη διαμεσολάβηση. Νομιζώ ότι ξεπερνάμε εκείνη τη λογική, όπου ο εναγόμενος έλεγε «εντάξει, θα μου κάνει την αγωγή, θα εκδικαστεί μετά από 5 χρόνια, οπότε δεν έχω κανένα λόγο να προστρέξω σε μια άμεση συμφωνία». Πλέον, αυτό θα περιοριστεί με την επιτάχυνση στην οποία προσβλέπουμε. Αλλά συγχρόνως, διαμορφώνεται και ένα πλαίσιο ευθύνης και του πτηθέντος διαδίκου τόσο με το ειδικό επιτόκιο επιδικίας, όσο και με τα παράβολα στις εφέσεις και αναίρεσεις. Αρχίζει έτσι και διαφαίνεται ότι αυτός ο οποίος νιώθει ότι έχει άδικο θα ξέρει πλέον ότι διά της δικαστικής δαπάνης, των παραβόλων και του επιτοκίου επιδικίας θα πληρώσει και ένα κόστος επιπλέον, άρα η παροχή της Ελληνικής Δικαιοσύνης παύει να είναι αζημίως και για τα δύο μέρη, είτε έχουν δίκιο, είτε άδικο. Ο καθένας που θα προστρέχει πλέον στην Ελληνική Δικαιοσύνη θα πρέπει να καταφεύγει σε αυτή με αυξημένη πεποίθηση για το δίκαιο που αναζητά. Έτσι, και αυτό θα λειτουργήσει ως κίνητρο για να επιδιώξει μια καλύτερη και ταχύτερη λύση μέσα από την εξώδικη επίλυση της διαφοράς.

ΣΥΝ.: Με τον Ν 4055/2012 εισήλθε και ο νέος θεσμός της δικαστικής μεσολάβησης. Πώς θα λειτουργήσει;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα υπάρχει ένας δικαστής αποκλειστικής απασχόλησης, στα μεγάλα δικαστήρια, της Αθήνας, Θεσσαλονίκης και αλλού, ο οποίος θα δέχεται τους πολίτες μαζί με τους δικηγόρους τους στο γραφείο του. Προοπτικά, θα υπάρχει η δυνατότητα να υπάρχουν εξειδικευμένοι δικαστές για το οικογενειακό ή το εμπορικό κ.ο.κ. Προτού καν ασκηθεί η αγωγή, ο ενδιαφερόμενος θα συναντά το δικαστή, θα του εξηγήσει την υπόθεση, ενώ ο δικαστής θα καλεί το αντίδικο μέρος και θα προσπαθεί να βρει λύση. Η συμφωνία θα περιαφεί εκτελεστό τίτλο, όπως ακριβώς και στη διαμεσολάβηση.

ΣΥΝ.: Είναι έτοιμο το Υπουργείο να υποστηρίξει διοικητικά και οργανωτικά τις μεταρρυθμίσεις που ψηφίζονται με το νέο νόμο; Για παράδειγμα οι ανακοπές κατά της εκτέλεσης και κατά διαταγής πληρωμής προσδιορίζονται πλέον εντός 60 ημερών. Πώς θα γίνει αυτό στην πράξη;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε μελετήσει πάρα πολύ τις εισαχθείσες αλλαγές και έχουμε διεξάγει εξαντλητικό διάλογο με όλους τους παράγοντες της δικαιοσύνης. Ότι έχουμε προτείνει είναι απόλυτα ρεαλιστικό. Λόγου χάρη, στην ανακοπή, δεν δημιουργήσαμε μία υποχρεωτική νέα -αυθαίρετη- προθεσμία, η οποία πιθανά θα ήταν παράλογη. Δεν είπαμε δηλαδή τυχαία, ότι θα πρέπει εντός 60 ημερών να δικάζεται η ανακοπή. Αντίθετα, ορίσαμε ότι στη δικάσιμο της αίτησης αναστολής εκτέλεσης, που προσδιορίζεται, ούτως ή άλλως σε 60 ημέρες περίπου, θα συνεδριάζεται και η ανακοπή. Θεσπίσαμε δηλαδή τη συνεκδίκαση στην ίδια δικάσιμο ανακοπής και αίτησης αναστολής εκτέλεσης. Είναι προφανές, ότι υπήρχε μια πολυτελής και εκτενής διαδικασία, που κατά την άποψη μου, δεν προσέδιδε τίποτε στην ουσία. Δικάζες εντός 60 ημερών την αίτηση αναστολής και μετά από 2-3 χρόνια την ανακοπή. Εμείς σμίξαμε αυτές τις δύο διαδικασίες, σε μια υπαρκτή δικάσιμο. Το ίδιο ισχύει και για τα εργατικά. Και στα εργατικά, τα ασφαλιστικά των εργατικών δικάζονταν στις 60 μέρες πάνω-κάτω, η δικάσιμος όμως της αγωγής των εργατικών προσδιορίζεται μετά από 2 χρόνια. Συνενώσαμε έτσι την εκδίκαση ασφαλιστικών και τακτικής αγωγής, εξοικονομώντας χρόνο, κόστος και επιταχύνοντας τη διαδικασία, χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα της απονομής της δικαιοσύνης.



Ο κ. Ν. Κανελλόπουλος στη συνέντευξη που παραχώρησε στους Α. Καρατζά και Μ. Τσικουρή.

ΣΥΝ.: Επίσης στο πολυμελές, την ημέρα της δικάσιμους ο πρόεδρος σπάει το πινάκιο και κρατάει για συζήτηση μόνον εκείνες τις υποθέσεις για τις οποίες υπάρχει ανάγκη εμφάρτυρης απόδειξης και εφόσον η συζήτηση διακοπεί για την αμέσως επόμενη δικάσιμο, αναθέτει στον Εισηγητή να εξετάσει τους μάρτυρες σε διαφορετική ημέρα και ώρα. Υπάρχουν οι χώροι για να γίνει αυτό, η φωνοληψία κ.λπ.;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε εξασφαλίσει πλήρη υποστήριξη από πλευράς μαγνητοφώνησης-απομαγνητοφώνησης των πρακτικών. Θα υπάρχουν πλέον όλα τα συστήματα στη διάθεση των δικαστών. Δεν υπάρχει λόγος ο εισηγητής να εξετάσει τους μάρτυρες σε αίθουσες δικαστηρίων αλλά θα μπορεί να το κάνει και σε γραφείο, αφού υπάρχουν οι σχετικοί διαθέσιμοι χώροι, τους οποίους θα αξιοποιήσουμε για να ανταποκριθούμε στις ανάγκες. Θυμίζω ότι αυτό περίπου γινόταν και στο παρελθόν με τις περίφημες διεξαγωγές. Η άποψή μου είναι ότι οι διεξαγωγές απέτυχαν και έφεραν μεγάλη αργοπορία στην εκδίκαση, όχι λόγω του θεσμού αυτού καθαυτού, αλλά λόγω της τραγικής αργοπορίας της δακτυλογράφησης των μαρτυρικών καταθέσεων. Θυμάστε ότι ουσιαστικά εξετάζαμε έναν μάρτυρα για μία ώρα και γραφόταν μιάμιση σελίδα, δύο, και μετά ξανά νέα αναβολή μετά από 4-5 μήνες και μετά νέα αναβολή. Λοιπόν αυτή η διαδικασία εξαντλείται πλέον σε μία δικάσιμο, γιατί θα έχουμε τη δυνατότητα, χάρη στη σύγχρονη τεχνολογία, να κάνουμε αυτόματη μαγνητο-

φώνηση και απομαγνητοφώνηση. Και αυτό θα μας βοηθήσει πάρα πολύ, γιατί έτσι θα δοθεί η δυνατότητα να εξαντλεί το πινάκιο του το πολυμελές, που μέχρι σήμερα δικάζε μόλις 3 με 4 υποθέσεις.

ΣΥΝ.: Ένας μεγάλος όγκος υποθέσεων μεταφέρεται στα ειρηνοδικεία και συγκεκριμένα όλες οι υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας εκτός αυτών που αφορούν τον πτωχευτικό κώδικα και το κτηματολόγιο. Αρκεί η πρόσληψη 160 ειρηνοδικών για να αντεπεξέλθουν σε αυτό το νέο όγκο υποθέσεων, ενόψει του ότι υπάρχει ήδη μεγάλη επιβάρυνση με τις αιτήσεις για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά στα ειρηνοδικεία;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να σημειώσουμε τα εξής: πρώτον, πετύχαμε την πρόσληψη σε πάρα πολύ δύσκολες εποχές, λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης, 160 ειρηνοδικών που ελπίζουμε ότι από 15 Σεπτέμβρη θα είναι στις θέσεις τους, αφού εκπαιδευτούν για 4 μήνες. Το δεύτερο, το οποίο είναι πάρα πολύ ουσιαστικό, είναι ότι προχωρούμε στη συγχώνευση ειρηνοδικείων. Η απόφαση αυτή μας δίνει τη δυνατότητα, ειδικά στην περιφέρεια, να συνενώσουμε πάρα πολλά ειρηνοδικεία, περίπου 150 τον αριθμό, που σήμερα είναι λίγο πολύ ανενεργά. Έτσι θα μας δοθεί η δυνατότητα εκτός των άλλων να τα υποστηρίξουμε και μηχανογραφικά. Ειρήσθω εν παρόδω από 15 Σεπτέμβρη θα επεκτείνουμε την ηλεκτρονική μαγνητοφώνηση-απομαγνητοφώνηση και στα ειρηνοδικεία. Πράγματι, έχουμε μεταφέρει την ύλη της εκουσίας στα ειρηνοδικεία, αλλά με ένα >

Άγνωστες πτυχές γνωστών μας ανθρώπων

τελείως διαφορετικό τρόπο. Δηλαδή, ενώ μέχρι τώρα χρειαζόταν δικάσιμος και έκδοση απόφασης π.χ. για τα κληρονομητήρια, για τις διαθήκες και για τα σωματεία, τώρα απαιτείται απλή διάταξη του ειρηνοδίκη. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ουσιαστική αξιοποίηση του χρόνου του δικαστή, γιατί πλέον τον αποφορτίζει από αποφάσεις που στερούνται κατ' ουσίαν δικαιοδοτικού χαρακτήρα. Να επισημάνω ότι σε πολλές χώρες στην Ευρώπη, τέτοιες αποφάσεις τις εκδίδει ειδική κατηγορία δικαστικών υπαλλήλων. Πρέπει να τονίσουμε ότι στηρίζουμε την αναβάθμιση του θεσμού του ειρηνοδικείου. Μέχρι τώρα τα ειρηνοδικεία ήταν το «αποπαίδι» του δικαστικού συστήματος ενώ εμείς θέλουμε θεσμικά να τα αναβαθμίσουμε σε φορέα πρωτοβάθμιας παροχής δικαστικής προστασίας. Έτσι, προχωράμε σε μια αναδιοργάνωση της τοπικής αρμοδιότητας στα ειρηνοδικεία της Αττικής. Να δώσω ένα παράδειγμα: το Περιστέρι έχει ειρηνοδικείο αλλά το Αιγάλεω υπάγεται στην

Αθήνα. Ήταν πολλές φορές μια γραφειοκρατική αγκύλωση χωρίς καμία αναγκαία συνάφεια με την ποιότητα. Έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στον Έλληνα δικαστή, στον οποίο, όπως του έχουμε αναθέσει το καθήκον να κρίνει για τη ζωή, την τιμή ενός κατηγορουμένου, όπως του έχουμε αναθέσει στα αυτοκίνητα να δικάζει τεράστιες αποζημιώσεις ή τις μισθωτικές και τις εργατικές διαφορές, έτσι πιστεύουμε ότι και στην τακτική διαδικασία μπορεί να αντεπεξέλθει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να κερδίσει η δικαιοσύνη αναφορικά με την εύλογη διάρκεια μιας υπόθεσης.

ΣΥΝ.: Για την εύλογη ακριβώς διάρκεια της δίκης καθιερώνεται με τον Ν 4055/2012 για πρώτη φορά το δικαίωμα των διαδίκων που έλαβαν μέρος σε διοικητική δίκη να ζητήσουν δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειάς της. Ο νόμος ορίζει ότι το δικαστήριο που δικάζει αυτή την αίτηση αποζημίωσης είναι το ίδιο με αυτό που

ΣΥΝ.: Για να κλείσουμε με τις τροποποιήσεις του ΚΠολΔ, θα θέλαμε να μας μιλήσετε για τις αλλαγές στα ασφαλιστικά μέτρα.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Νομίζω ότι εδώ έχουμε μία ακόμη τομή. Η εμπειρία μας λέει ότι στην Αθήνα μέσα σε 10 μέρες είχαμε μία δικάσιμο για την προσωρινή διαταγή, μια δεύτερη δικάσιμο μετά από 3-4 μήνες για τα ασφαλιστικά μέτρα και μια έκδοση απόφασης που πολλές φορές έφτανε σε 1 - 1,5 χρόνο μετά την κατάθεση της αίτησης των ασφαλιστικών μέτρων. Ουσιαστικά λοιπόν, επρόκειτο για κατάργηση του πυρήνα της ύπαρξης των ασφαλιστικών μέτρων, της στάθμισης του επικείμενου κινδύνου ή τη ρύθμιση της επείγουσας περίπτωσης. Πιστεύουμε ότι το τοπίο στα ασφαλιστικά μέτρα θα αλλάξει πραγματικά. Η προσωρινή διαταγή θα κρίνεται αμέσως, αφού η κλήση του καθ' ου δεν είναι υποχρεωτική. Εάν ο Πρόεδρος χορηγήσει προσωρινή διαταγή θα πρέπει υποχρεωτικά να ορίσει δικάσιμο των ασφαλιστικών μέτρων εντός 30 ημερών. Το διατακτικό της απόφασης πρέπει να εκδοθεί εντός 48 ωρών από τη συζήτηση. Δηλαδή ο πολίτης σε 48 ώρες θα γνωρίζει το αποτέλεσμα της δίκης, ενώ ο πρόεδρος, εντός 30 ημερών από τη συζήτηση, θα πρέπει να εκδώσει την απόφαση με συνοπτική αιτιολογία. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι το πολύ σε 30 μέρες και δύο 24ωρα, αντί για τον 1 - 1,5 χρόνο, ο πολίτης θα γνωρίζει το διατακτικό της απόφασης, δηλαδή τι υποχρεούται ή τι δικαιούται να πράξει. Βεβαίως, γίνονται και άλλες ομοειδείς παρεμβάσεις, προς την ίδια κατεύθυνση. Δυνάμει λοιπόν σχετικής μελέτης προχωρούμε σε ανακατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστών και εισαγγελέων, έτσι ώστε ένας αριθμός περίπου 50 δικαστών να μεταφερθεί από τα περιφερειακά δικαστήρια, στο εφετείο και στο πρωτοδικείο της Αθήνας ή και σε άλλα μεγάλα εφετεία, διορθώνοντας έτσι καταστάσεις μεγάλης αναντιστοιχίας ανθρώπινου δυναμικού και όγκου εργασίας μεταξύ των δικαστηρίων.

ΣΥΝ.: Κατά τη χθεσινή (22.3.2012) παρουσίαση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Μιλτιάδη Παπαϊωάννου του σχεδίου του νέου Ποινικού Κώδικα, το οποίο εκπονήθηκε από ομάδα πανεπιστημιακών υπό την προεδρία της καθηγήτριας κ. Ελισάβετ Συμεωνίδου-Καστανίδου, η ηγεσία του Αρείου Πάγου, δικηγόροι και άλλοι δικαστές εξέφρασαν έντονες διαφωνίες.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το σχέδιο του νέου Ποινικού Κώδικα που παρουσίασε ο Υπουργός κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, ανοίγει ένα επιστημονικό διάλογο μακράς πνοής, καθόσον πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό νομο-

Στηρίζουμε την αναβάθμιση του ειρηνοδικείου και τις μονομελείς συνθέσεις

Αθήνα. Σκοπεύουμε λοιπόν, να ενισχύσουμε τα περιφερειακά ειρηνοδικεία, δίνοντάς τους τις τοπικές αρμοδιότητες που τους αναλογούν, έτσι ώστε να γίνουν ισχυρά τοπικά ειρηνοδικεία στην περιφέρεια της Αθήνας.

ΣΥΝ.: Τα μονομελή Πρωτοδικεία δικάζουν πλέον υποθέσεις μέχρι 250.000 ευρώ, με στόχο να μειωθεί ο όγκος των υποθέσεων στα Πολυμελή, τα ειρηνοδικεία, όπως είπαμε και πριν, δικάζουν υποθέσεις που πριν υπάγονταν στα μονομελή. Αυτή η συνεχής μεταφορά υποθέσεων προς τα «κατώτερα» δικαστήρια με προφανή σκοπό την επιτάχυνση, λόγω της απλούστερης και πιο σύντομης διαδικασίας, δεν σχετίζεται με την «ποιότητα» των διαδικασιών και τη σωστή απονομή δικαίου;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θεωρώ ότι θα θιγεί η ποιότητα. Θέλουμε να υποστηρίξουμε τις μονομελείς συνθέσεις. Είναι κάτι το οποίο στην Ευρώπη είναι θεσμός. Αυξάνουμε την καθ' ύλην αρμοδιότητα των μονομελών και πιστεύουμε ότι μπορούμε να αντεπεξέλθουμε πολύ πιο γρήγορα, πολύ πιο άμεσα και με ποιοτική αντιστοιχία. Η πεποίθησή μου και ως δικηγόρου είναι ότι οι πολυμελείς συνθέσεις δεν βοηθούσαν αναγκαστικά στην καλύτερη και πιο ποιοτική απονομή της δικαιοσύ-

νης. Εξέδωσε την απόφαση, δεν είναι δηλ. ανώτερο. Επίσης δεν υπάρχει κάποιο αντικειμενικό όριο βάσει του οποίου καθορίζεται αν υπήρξε ή όχι υπέρβαση. Επιπλέον ο αιτών, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, επιβαρύνεται με μεγάλη δαπάνη. Όλα αυτά δεν λειτουργούν αποθαρρυντικά στο να ασκήσει κάποιος αυτήν την αίτηση;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Η θεσμοθέτηση του δικαιώματος αυτού ήταν μία υποχρέωσή μας έναντι της ελληνικής κοινωνίας και έγινε προφανώς και σε συμμόρφωση με αποφάσεις του ΕΔΔΑ. Όσον αφορά στο γιατί αυτό δεν δικάζεται από ανώτερο δικαστήριο, μην ξεχνάτε ότι το Συμβούλιο Επικρατείας έχει ένα τεράστιο όγκο εκκρεμών υποθέσεων. Δεν θέλαμε επίσης να βάλουμε αντικειμενικά όρια ακριβώς για να αφήσουμε ελεύθερη την κρίση του δικαστή. Νομίζω ότι τα όρια θα τα διαμορφώσει η νομολογία. Η εκτίμησή μου είναι ότι θα γίνουν πάρα πολλές αιτήσεις και για το λόγο αυτό, έπρεπε να διατηρήσουμε και τη σοβαρότητα αυτής της διαδικασίας. Θα πρέπει ο διάδικος να έχει σοβαρά επιχειρήματα για να προσφύγει, δεν θα είναι ένα λαϊκό δικαστήριο.

θέτημα. Αλλάζουν πάρα πολλά πράγματα, αφού ουσιαστικά πρόκειται για ένα νέο Κώδικα, ο οποίος θα ωριμάσει μετά από μεγάλη συζήτηση μέσα στην επιστημονική κοινότητα. Πρόκειται λοιπόν για μια αλλαγή που αναμένεται να ολοκληρωθεί το νωρίτερο μετά από 2-3 χρόνια. Η δε επιτροπή για τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, υπό τον καθηγητή κ. Λάμπρο Μαργαρίτη, η τροποποίηση του οποίου αποτελεί άλλο μεγάλο ζήτημα, αναμένεται σύντομα να μας παραδώσει το σχέδιο του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΣΥΝ.: Όσον αφορά στις τροποποιήσεις στον ΚΠΔ, με τον Ν 4055/2012 καθιερώνονται τα Μονομελή Εφετεία για την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό συγκεκριμένης κατηγορίας κακουργημάτων, όπως παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών, ληστείες τα φορολογικά αδικήματα του Ν 2523/1997 κ.λπ. Και εδώ οι αντιδράσεις των ποινικολόγων υπήρξαν έντονες.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Καταρχάς θεωρώ απόλυτη αναγκαιότητα τη δημιουργία των Μονομελών Εφετειών. Να αναφέρουμε ότι μόνο στο Εφετείο Αθηνών είναι εκκρεμείς πάνω από 6.000 υποθέσεις. Η κατάσταση είναι τραγική. Έχουμε παραγραφές, έχουμε αποφυλακίσεις... Αυτή τη στιγμή το Εφετείο Αθηνών μετά βίας προλαβαίνει -αν προλαβαίνει- να δικάζει τις παραγραφές και τις προσωρινές κρατήσεις. Συγχρόνως, έχουμε ένα τεράστιο θέμα, για το οποίο δεκάδες φορές έχουμε λάβει σχετικές διαμαρτυρίες στο υπουργείο, που αφορούν σε υποθέσεις όπου έχει εκτιθεί η ποινή, απολύεται ο κρατούμενος και δεν έχει δικαστεί ακόμα η έφεσή του. Αυτό προφανώς συνιστά σαφέστατη παραβίαση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η πολιτεία δεν μπορούσε να κλείνει άλλο τα μάτια σαν να μην συμβαίνει τίποτα. Αναθέτουμε λοιπόν, στα μονομελή εφετεία τις υποθέσεις εκείνες που έχουν μια σχετικά εύκολη αποδεικτική διαδικασία και βεβαίως εξαιρούνται τα αδικήματα για τα οποία απειλείται ισόβια κάθειρξη. Εμπιστευόμαστε την κρίση του Έλληνα δικαστή. Συγχρόνως, δώσαμε τη δυνατότητα στην Ολομέλεια Εφετών να επιλέξει τους προέδρους των μονομελών, έτσι ώστε με την εμπειρία που έχει το σώμα, να αξιολογήσουν τους συναδέλφους τους και να επιλέξουν τους καλύτερους, αυτούς που μπορούν να ανταποκριθούν στο καθήκον που τους αναθέτει η πολιτεία. Πιστεύω λοιπόν, ότι το νέο σύστημα των μονομελών εφετειών κακουργημάτων θα δώσει τη δυνατότητα στους δικηγόρους και στους πελάτες τους να δικάσουν τις υποθέσεις τους πολύ πιο γρήγορα και άμεσα. Ταυτόχρονα, θεωρώ ότι όταν οι συνάδελφοι ποινικολόγοι δουν την αμεσότητα της διαδικασίας στην

πράξη, θα αναγνωρίσουν ότι τους δόθηκε μια ευκαιρία να υπερασπιστούν ποιοτικά τα δικαιώματα των πελατών τους, ενώ μέχρι τώρα φοβάμαι ότι δεν την είχαν επαρκώς.

ΣΥΝ.: Με το άρθρο 24 του Ν 4055/2012 υποβιβάζονται σε πταίσματα η κακόβουλη βλασφημία, η ελαφρά σωματική βλάβη, η ελαφρά σωματική βλάβη από αμέλεια, η αυτοδικία, η ελαφρά ή ευτελής φθορά και η επαιτεία. Γιατί προκρίθηκε αυτή η λύση και δεν προχώρησε η πλήρης απεγκληματοποίηση των εν λόγω συμπεριφορών;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θεωρώ ότι είναι ένα πρώτο βήμα. Πιστεύουμε ότι αυτά τα εγκλήματα δεν έχουν πλέον ιδιαίτερη απαξία. Στην αρχή είχαμε προτείνει εκτός των άλλων, και την πταιματοποίηση του τριπτύχου του ελληνικού καυγά: εξύβριση, απειλή, όμως ελαφρά σωματική βλάβη, που είχαν κατακλείσει τα ελληνικά δικαστήρια. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω από έρευνα που διεξήγαμε σε ένα μονομελές που είχε 70 υποθέσεις, ότι οι 25 με 30 τουλάχιστον, αφορούσαν το τρίπτυχο του ελληνικού καυγά. Από εκεί και πέρα, ο διάλογος που έγινε με την ελληνική κοινωνία, με τους εκπροσώπους των κομμάτων στη Βουλή, μας έπεισε ότι θα πρέπει να το περιορίσουμε και να εξαιρέσουμε την εξύβριση, την απειλή και τη δυσφήμιση, τα οποία και παραμένουν πλημμελήματα.

ΣΥΝ.: Καταργείται επίσης η υποχρεωτικότητα της προκαταρκτικής εξέτασης στα πλημμελήματα και ενισχύεται ο έλεγχος της βασιμότητάς τους από τους εισαγγελείς.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι. Διαπιστώθηκε ότι εκεί υπήρχε μία πολυδαιδαλη διαδικασία, που σε μερικές περιπτώσεις δεν ήταν αναγκαία. Η υποχρεωτική άσκηση προκαταρκτικής διαδικασίας μας έχει οδηγήσει στο να διεξάγεται υποχρεωτικά προκαταρκτική διαδικασία, ακόμα και για το έγκλημα της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής. Δηλαδή, διεξήγαμε αδιακρίτως μία πολυδάπανη, χρονοβόρα διαδικασία που επιβράδυνε την εξέταση της υπόθεσης και επιβάρυνε αναίτια και τα πταισματοδικεία. Σήμερα, στα πταισματοδικεία με τις διατάξεις του Ν. 4055/2012, σύμφωνα με έρευνα μας, μειώθηκε ο όγκος απασχόλησης τουλάχιστον κατά 40-50%, μόνο από την κατάργηση της προκαταρκτικής εξέτασης και από την κατάργηση της περιφοράς της δικογραφίας. Θα πρέπει ίσως να σας θυμίζω ότι πριν το Ν 4055/2012 η δικογραφία «έκοβε βόλτες» στα ειρηνοδικεία, προκειμένου η δικογραφία να συναντήσει το μάρτυρα και να λάβει κατάθεση. Αυτό καταργήθηκε. Πλέον στο Πταισματοδικείο που θα χρεώνεται η δικογραφία, θα μεταβαίνουν οι

μάρτυρες, όπου και αν διαμένουν εντός της περιφέρειας του οικείου εφετείου προκειμένου να καταθέσουν.

ΣΥΝ.: Προβλέπεται να αποσυρθούν από την ενεργό δράση κάποιοι δικαστές οι οποίοι έχει αποδειχθεί ότι δεν τιμούν το δικαστικό σώμα;

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Στην Ελληνική Δικαιοσύνη παραχωρήθηκε η θεσμική της ανεξαρτησία, η αυτοδιοίκησή της, ενώ θεσπίστηκαν θεσμοί όπως το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, προκειμένου να ρυθμίσει τα του οίκου της. Αν κάτι μπορώ να βεβαιώσω είναι ότι έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στο σύνολο σχεδόν των δικαστών. Εντούτοις, υπάρχει ένας ικανός αριθμός δικαστών, που δυστυχώς ντροπιάζουν τους ικανούς και άξιους δικαστές. Άρα, αυτό που θα έπρεπε να κάνει η Ελληνική Δικαιοσύνη είναι να προχωρήσει στην αυτοκάθαρσή της και στον εξοστρακισμό αυτών των μεμονωμένων περιπτώσεων. Δεν είναι δυνατόν να εκδίδονται συνέχεια αποφάσεις του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου για τεράστιες καθυστερήσεις, όπως για παράδειγμα, περίπτωση δικαστή που έχει παραπεμφθεί 11 φορές και να επιβάλλεται τελικά το πολύ ποινή επίπληξης (!), ενώ ως επί το πλείστον αθωώνονται. Και ενώ επαναφέρει την υπόθεση ο Υπουργός, με το δικαίωμα που του παρέχει ο νόμος, επιβάλλονται ξανά οι ίδιες ποινές! Αυτές οι λογικές αποτελούν εμπαιγμό όλης της κοινωνίας. Πρέπει να αποφασίσει η Δικαιοσύνη λοιπόν να απεμπλακεί και αυτή από συντεχνιακές λογικές και να απονείμει δικαιοσύνη και στους κόλπους της, προχωρώντας στην παραδειγματική τιμωρία, αυτών που προσβάλλουν το σώμα και κατ' επέκταση, πλήττουν βάνουσα το θεσμό και τους πολίτες.

ΣΥΝ.: Θα θέλαμε ένα τελευταίο σχόλιο γι' αυτό το ταξίδι στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ελπίζω πολύ σύντομα να μου δοθεί η δυνατότητα να επανέλθω στο γραφείο μου και στην οικογένειά μου, αλλά οπωσδήποτε θα επιστρέψω γεμάτος γνώσεις και εμπειρίες και βεβαίως, πιστεύω ότι το ταξίδι αυτό, παρά τις τρικυμίες, άξιζε. Δεν ξέρω αν έφτασα στην Ιθάκη, αυτή άλλωστε αποτελεί πάντα ζητούμενο και διαρκή αναζήτηση. Τουλάχιστον όμως, αυτά τα οποία ήθελα και ονειρευόμουν κατ' αρχήν να θέσω ως αναγκαίους πυλώνες για την ταχύτητα και την ποιότητα της Ελληνικής Δικαιοσύνης και για τη σύγχρονη δικηγορία, μου δόθηκε η ευκαιρία και τα υλοποίησα και γι' αυτό αισθάνομαι ευτυχής και τυχερός.

ΣΥΝ.: Σας ευχαριστούμε πολύ.

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κι εγώ σας ευχαριστώ. ☒